

GRAFIKA

VOLNÁ

- druh výtvarného umění
- originálna umelecká grafika
- linoryt, drevoryt, serigrafie...

<http://www.graficketechniky.bluefile.cz/>
https://www.polygraficketahaky.cz/tiskove_techniky

UŽITÁ

- grafický design
- plakát, pohlednice, knižní ilustrace...

GRAFICKÉ TECHNIKY

PODLE ZPŮSOBU TISKU

- 1. TISK Z VÝŠKY**
(linoryt, linorez, drevoryt, drevorez...)
- 2. TISK Z HLOUBKY**
(čárový lept, suchá jehla, akvatinta...)
- 3. TISK Z PLOCHY**
(litografie, světlotisk, ofset, algrafie...)
- 4. SÍTOTISK/PRŮTISK**
(serigrafie)
- 5. DIGITÁLNÍ TISK**
(digitální grafika)

PODLE ZPŮSOBU SPRACOVÁNÍ MATRICE

- 1. MECHANICKÉ**
(linoryt, drevoryt, suchá jehla...)
- 2. CHEMICKÉ**
(čárový lept, akvatinta...)
- 3. FOTOCHEMICKÉ**
(světlotisk, sítotisk...)

TISKOVÁ FORMA / MATRICE

hmotný objekt, materiál, do ktorého prevádzame kresbu

mědená deska

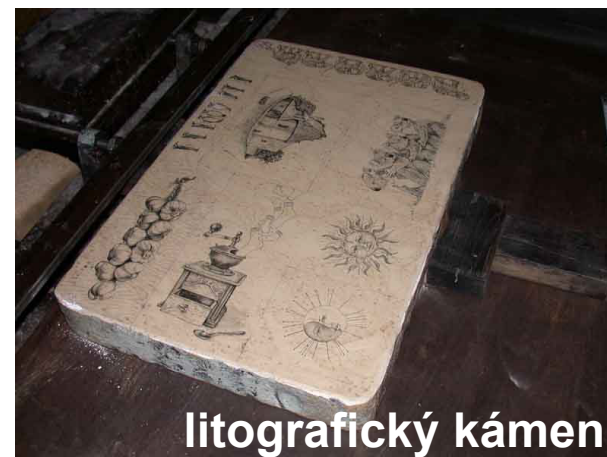
zinková deska

lino

dřevo

litografický kámen

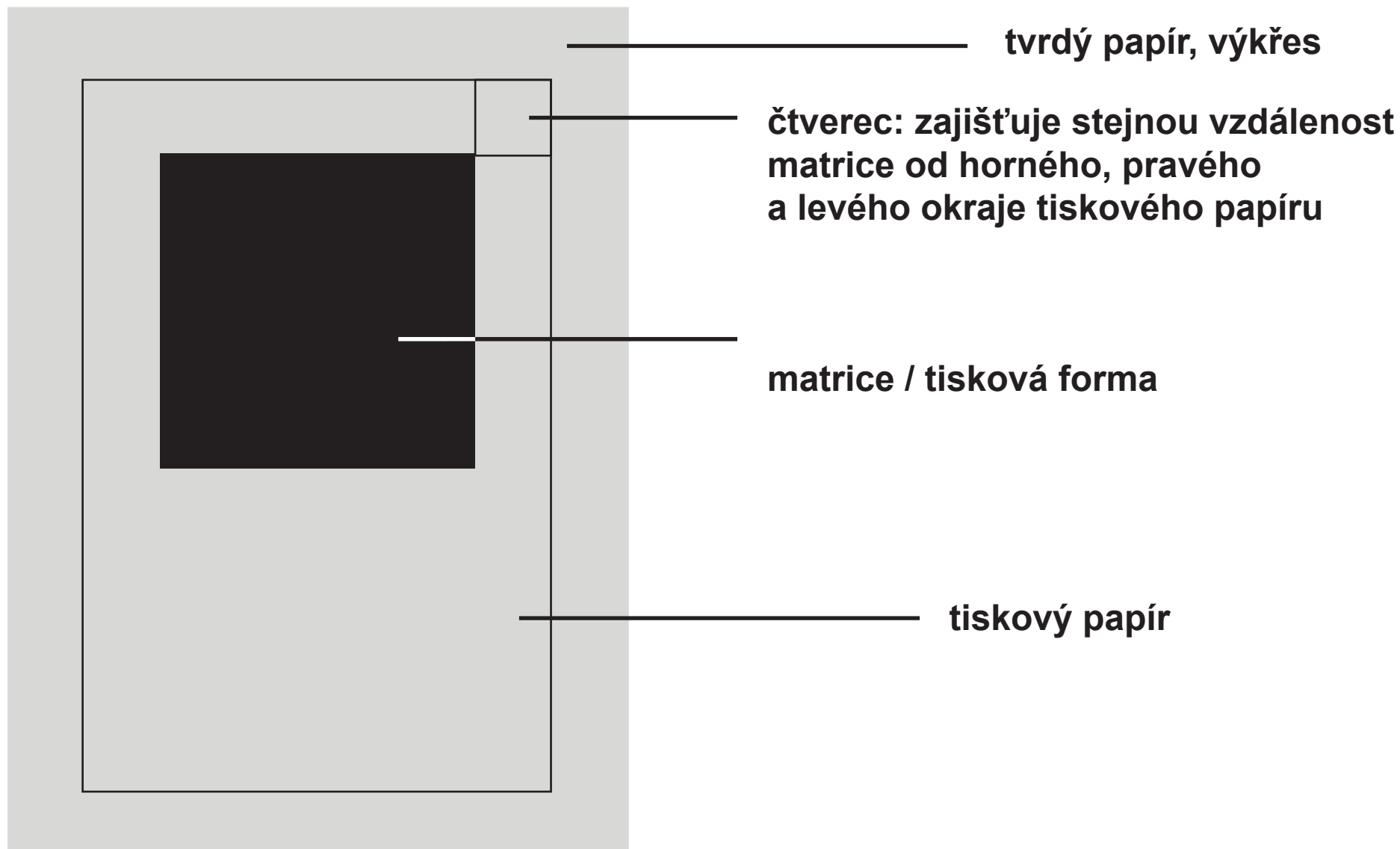
OTISK

výsledek rozmnožování předlohy, výsledek tisku

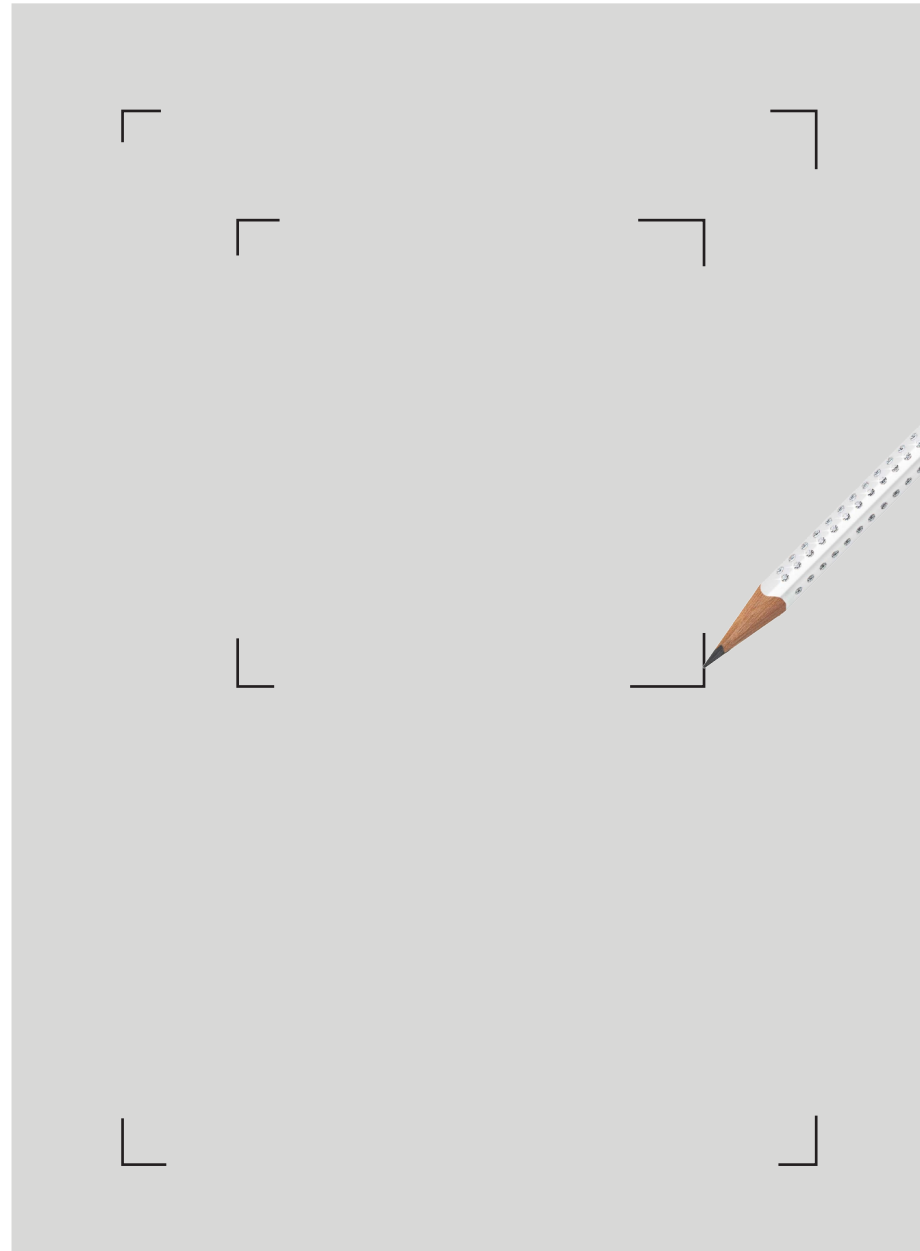
ZRCADLO TISKU

zajišťuje stejné umístění matrice na tiskový papír

ZRCADLO TISKU

výsledná forma

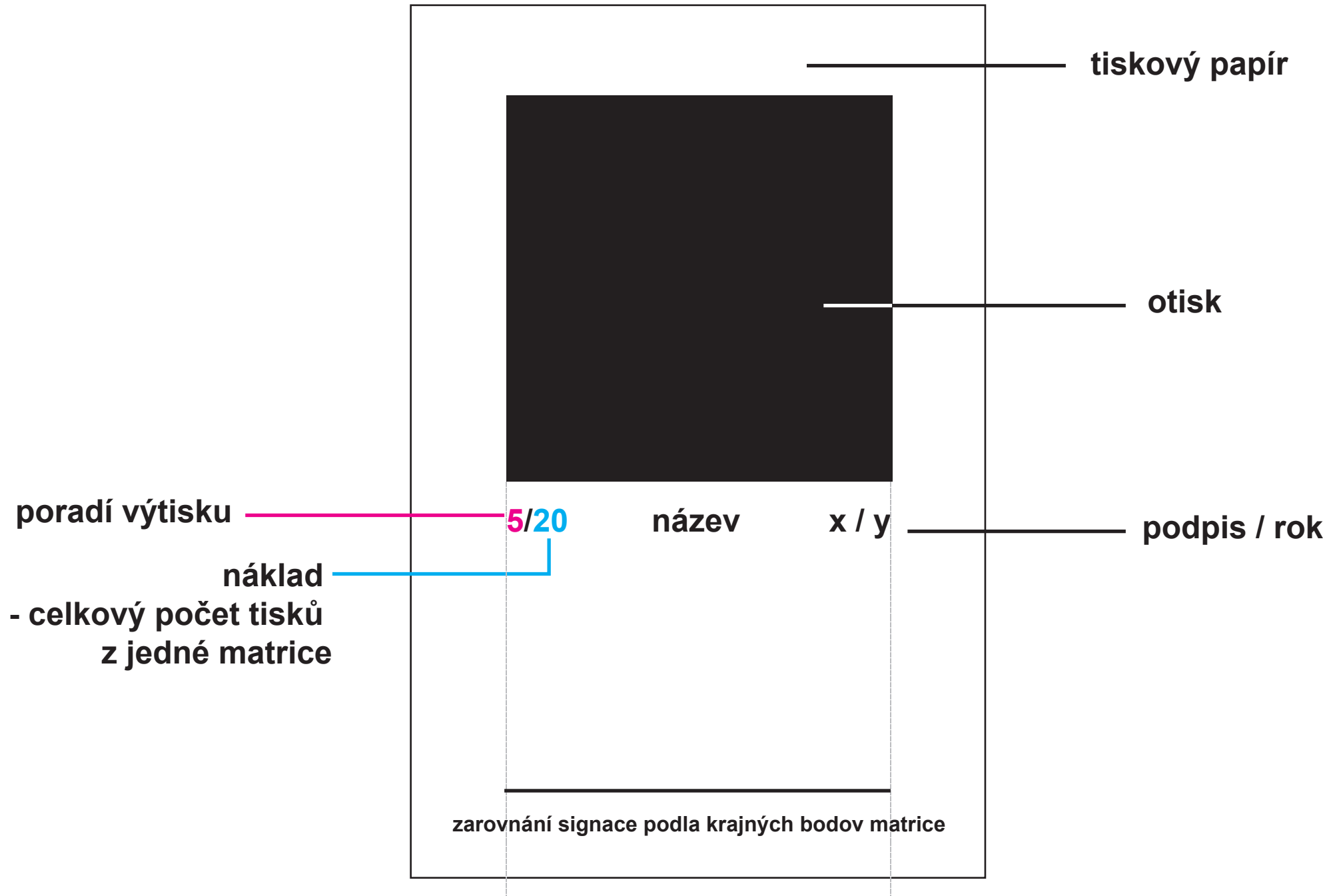

ZRCADLO TISKU

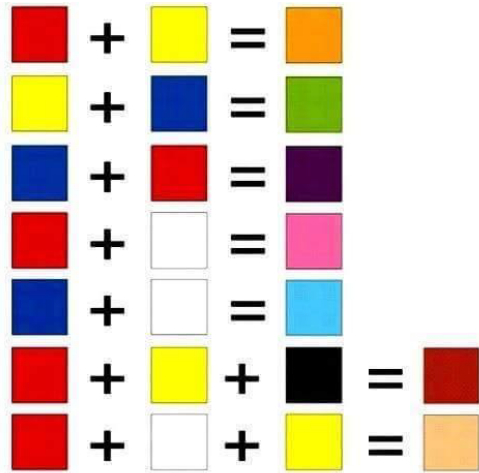
použití

SIGNACE / PODEPISOVÁNÍ

TISKOVÉ BARVY

hlubotisková barva
(pro tisk z hloubky
existují i na vodné bázi)

offsetová barva
(tisk z výšky, sítotisk)

vodou ředitelné barvy
(hlavně pro sítotisk)

TISKOVÉ PAPÍRY

hlubotisk:

- dobrá savost
- gramáž 200-250g
- bez pojidel a plnidel
- bez výraznej textury
- nevhodný je akvarelový

tisk z výšky:

- hladký povrch
- gramáž 100-350g
- bez výraznej textury
- nesmí se lámat

sítotisk, litografie

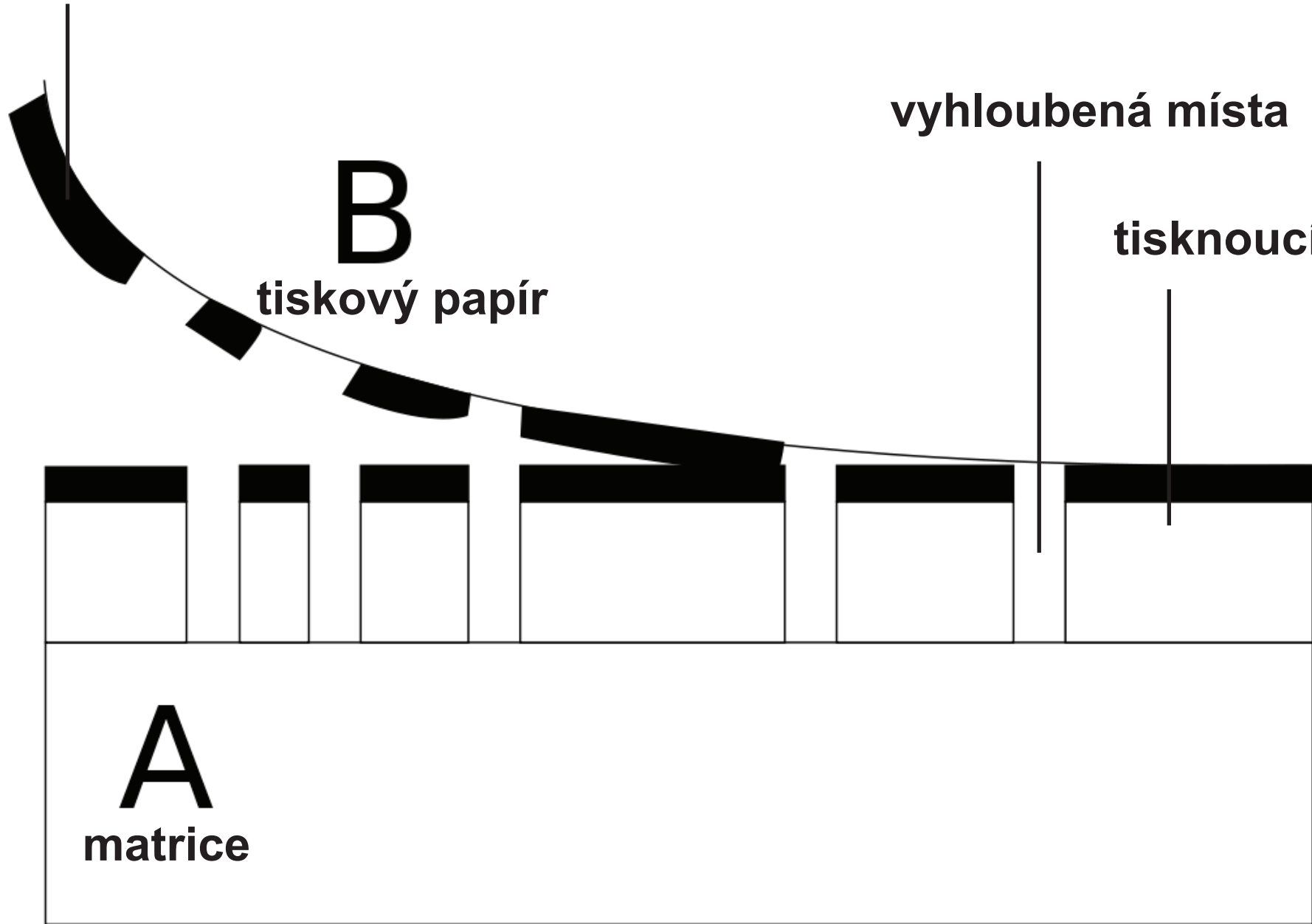
- hladký povrch
- gramáž 100-350g
- bez výraznej textury
- nesmí se lámat
- neměl by být savý
- vhodný je napr. křídový

nejkvalitnější papíry: Ingres, Arches, Fabriano, Hahnemuhle

TISK Z VÝŠKY

barva/otisk

vyhloubená místa

B

tiskový papír

tisknouce místa

A

matrice

Josef Čapek
linoryt

Josef Váchal
drevorez

ruční tisk, irisový tisk

<https://www.youtube.com/watch?v=3RUsR3cXRos>

tisk na valcovom lise

<https://www.youtube.com/watch?v=bKIFZ2q8Kwk>

užití knihárského lisu (od 6:08 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=ofMJ6NcEM58>

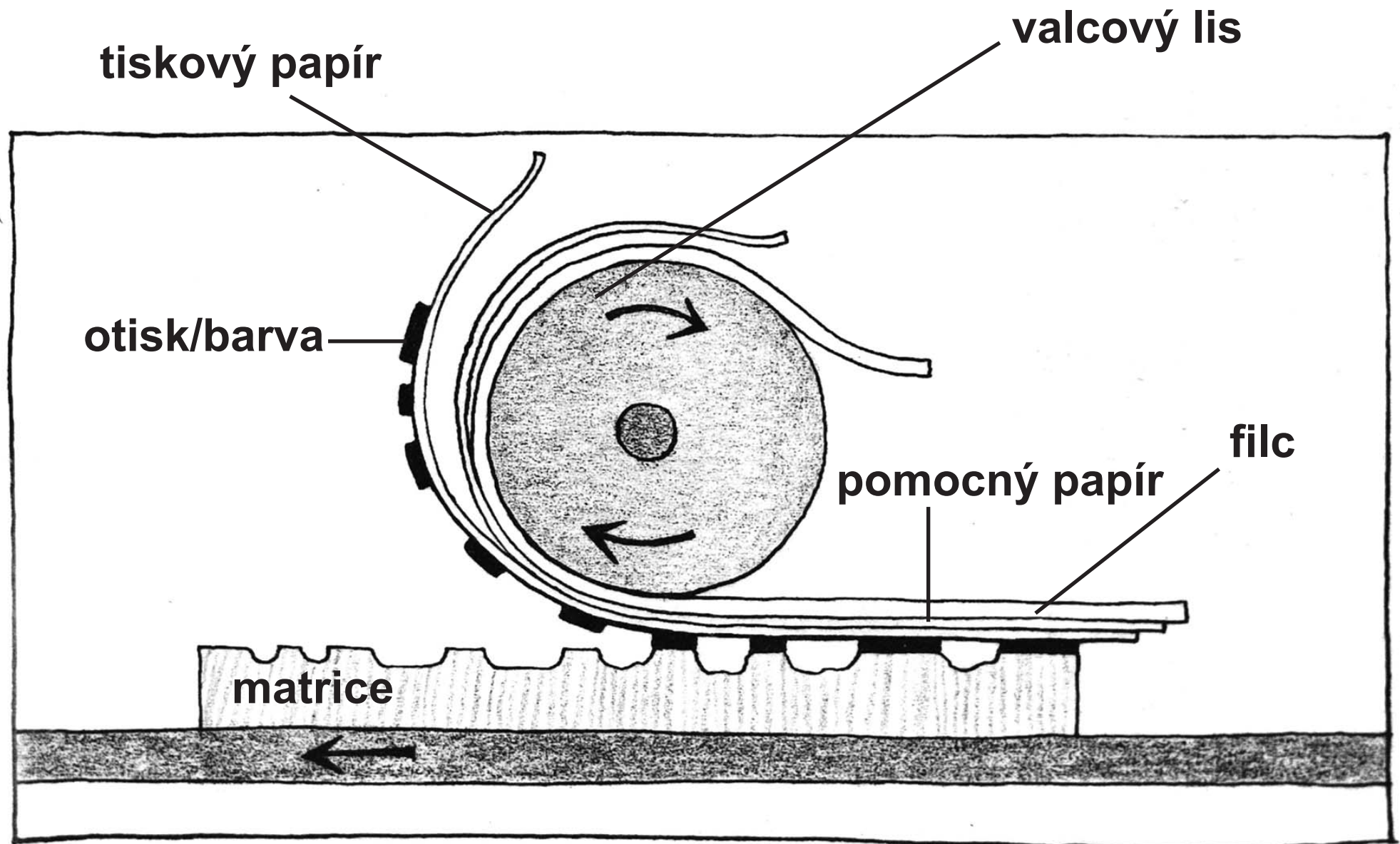
monotyp

<https://www.facebook.com/539288466158348/videos/906870476066810/?t=160>

LINORYT - POSTUP

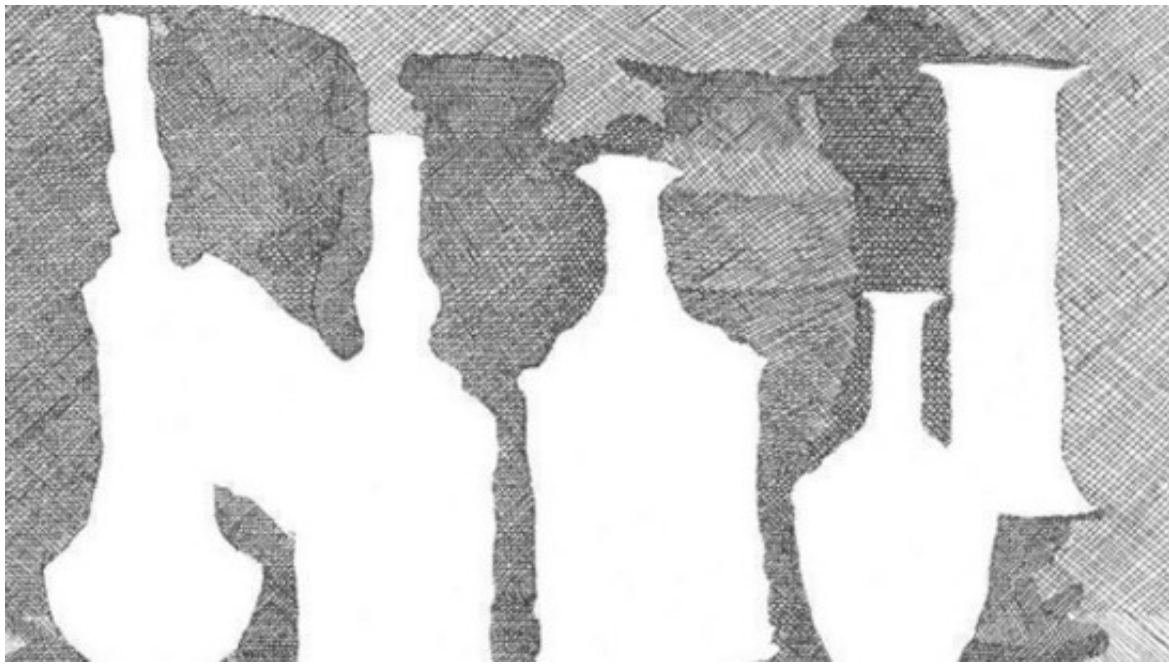
- 1. Matrice-lino, prebrúsiť smirkovým papírom pod vodou, ak je treba**
- 2. Prenesenie návrhu /kresby na matricu (priamo kresbou na lino/xero kopie+aceton). Ak používame xero kopii, nemusí byť návrh zrcadlově.
Ak kreslíme, musíme kresliť zrcadlově.**
- 3. Vyrývanie netisknúcich miest pomocou rydla do linorytu.**
- 4. Príprava papierov narezaných na rovnakú veľkosť, vytvoríme si zrcadlo tisku.**
- 5. Tisk (ideálne na kniharskom lise s prítlakom zhora). Farbu nanášame válečkom na matrici, používame offsetové farby.**
- 6. Po tisku na konci umyjeme matricu a nástroje benzínom.**

TISK Z HLoubKY

Albrecht Durer
mědiryt

Giorgio Morandi
čarovný lept

SUCHÁ JEHLA - POSTUP

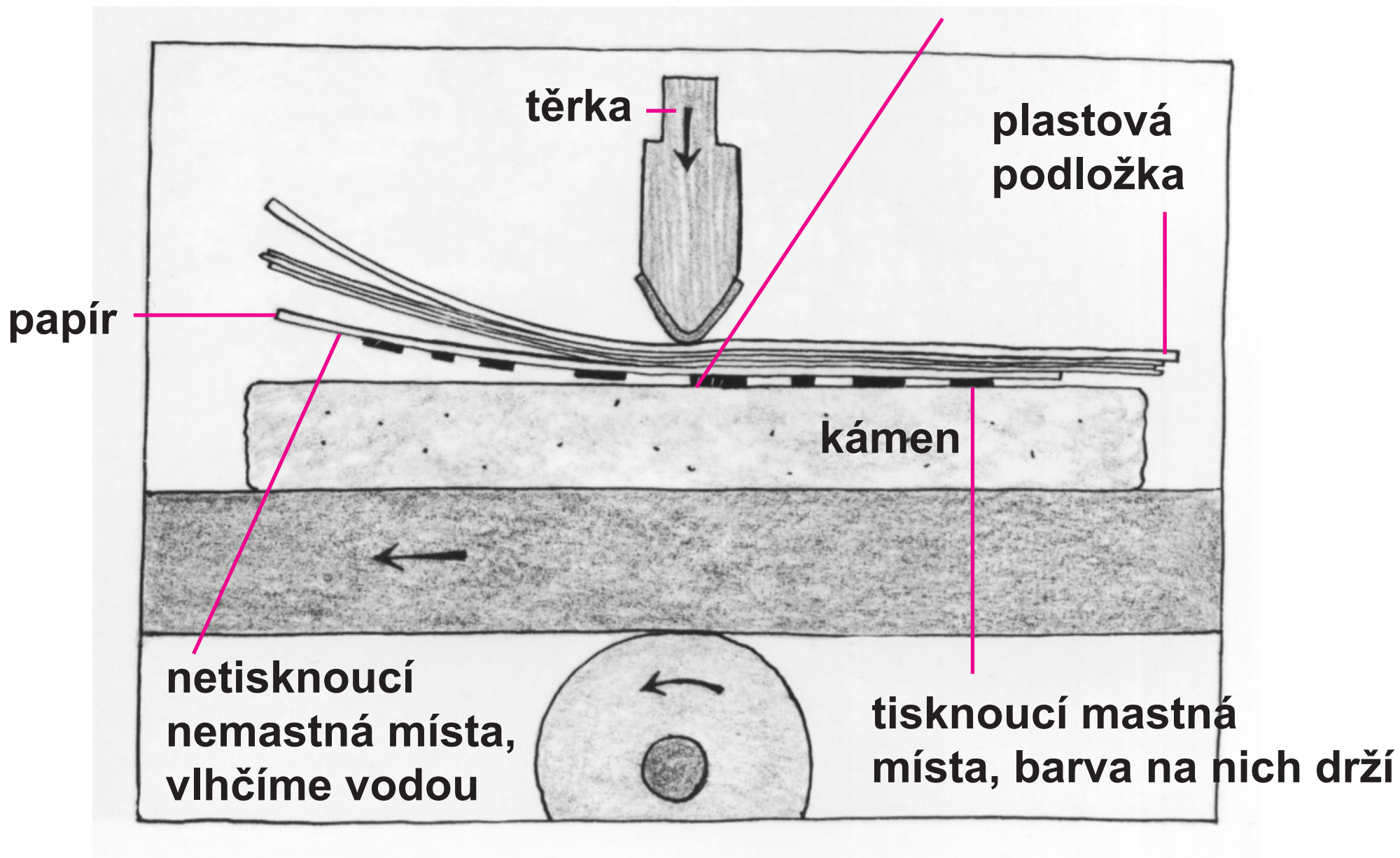
- 1. Matrice-kovolist podlepený lepenkou, měděná deska**
- 2. Zbrúsenie hrán matrice - tzv. fazety**
- 3. Prenesenie návrhu na matricu (priamo kresbou fixom, alebo xerokopie + aceton)**
Ak používame xero, musí byť návrh zrcadlově.
- 4. Vyrývame návrh kresbou pro suchú jehlu do kovu.**
Prítlakom regulujeme silu línie.
- 5. Příprava papierov narezaných na stejnú velikost,**
vytvoríme si zrcadlo tisku.
- 6. Pred tiskom odmastíme matrici technickým lihem.**
- 7. Tisk: hlubotisková barva, kvalitný papír, predom namočený vo vode (min. 10 min.). Papír tesne pred tiskem vysušíme novinami. Tiskneme na valcovom lise, predom si nastavíme tlak.**
- 8. Po tisku na konci umyjeme matrici a nástroje benzínem.**

ČÁROVÝ LEPT - POSTUP

- 1. Matrice- Mědená deska, zinková deska**
- 2. Zbrúsenie hrán matrice - tzv. fazety**
- 3. Odmaštění desky lihem a nanesení krytu /asfaltový lak za studena štetcem / kryt pro hlubotisk za tepla na plotýnce.**
- 4. Návrh môžeme predkreslit měkou tužkou priamo na kryt**
- 5. Rytí/kreslení do krytu /ne do desky! Nepoužívame prítlak.**
- 6. Opačnú stranu desky natrieme asfaltovým lakom.**
- 7. Leptáme (v chloride železitom od 10 - 30 min., dle síly)**
- 8. Asfaltovým lakem vykrývame kresbu, ktorú chceme svetlejší**
- 9. opakovane leptáme, bod. 7.**
- 10. bod 7. a 8. môžeme opakovat niekoľikrát dle potreby**
- 11. Kryt z každej strany zmyjeme benzínom**
- 12. Pred tiskom odmastíme matrici technickým lihem**
- 13. Tisk: viz. suchá jehla**

LITOGRAFIE

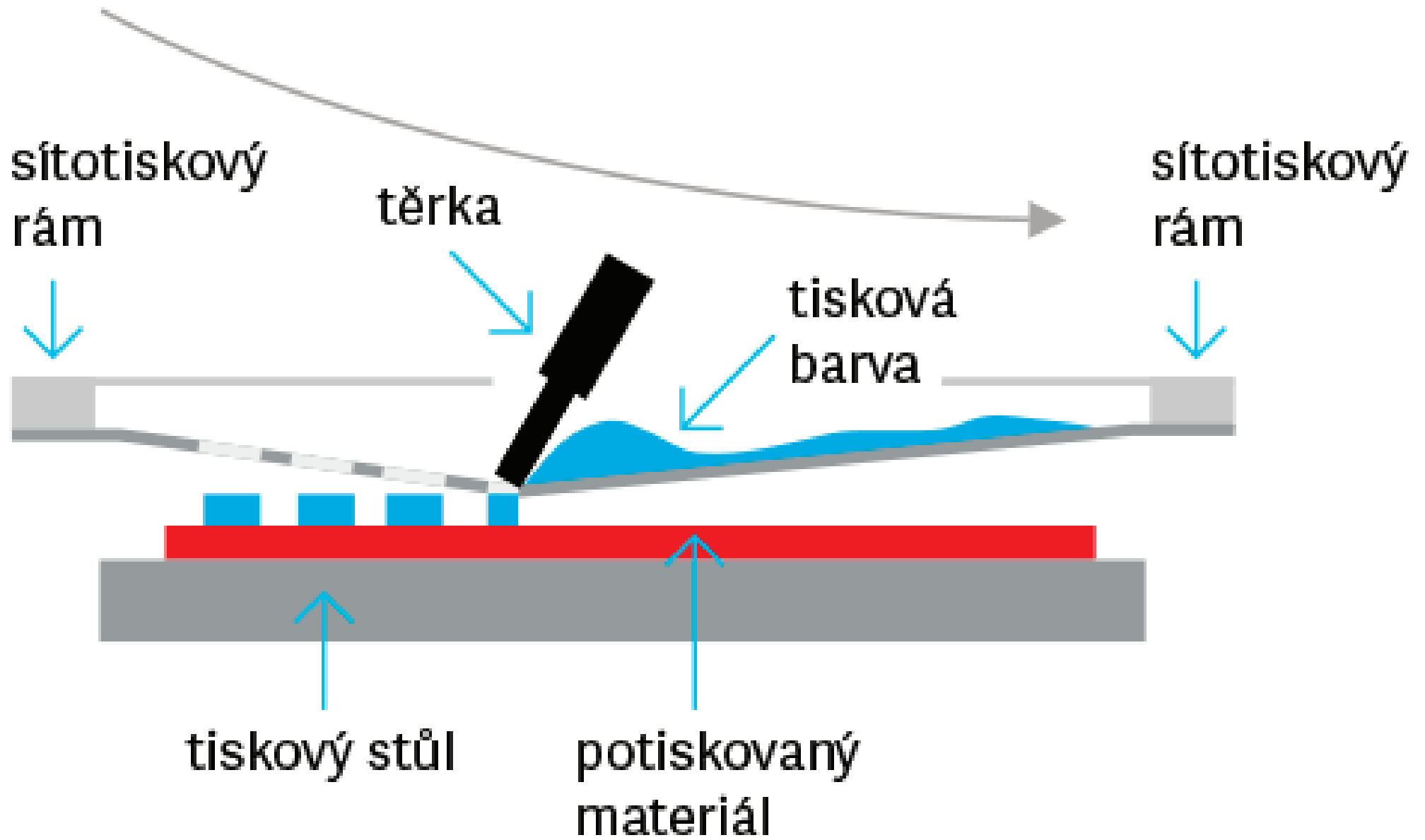
TISKNOCÍ I NETISKNOCÍ MÍSTA JSOU V JEDNÉ ROVINĚ

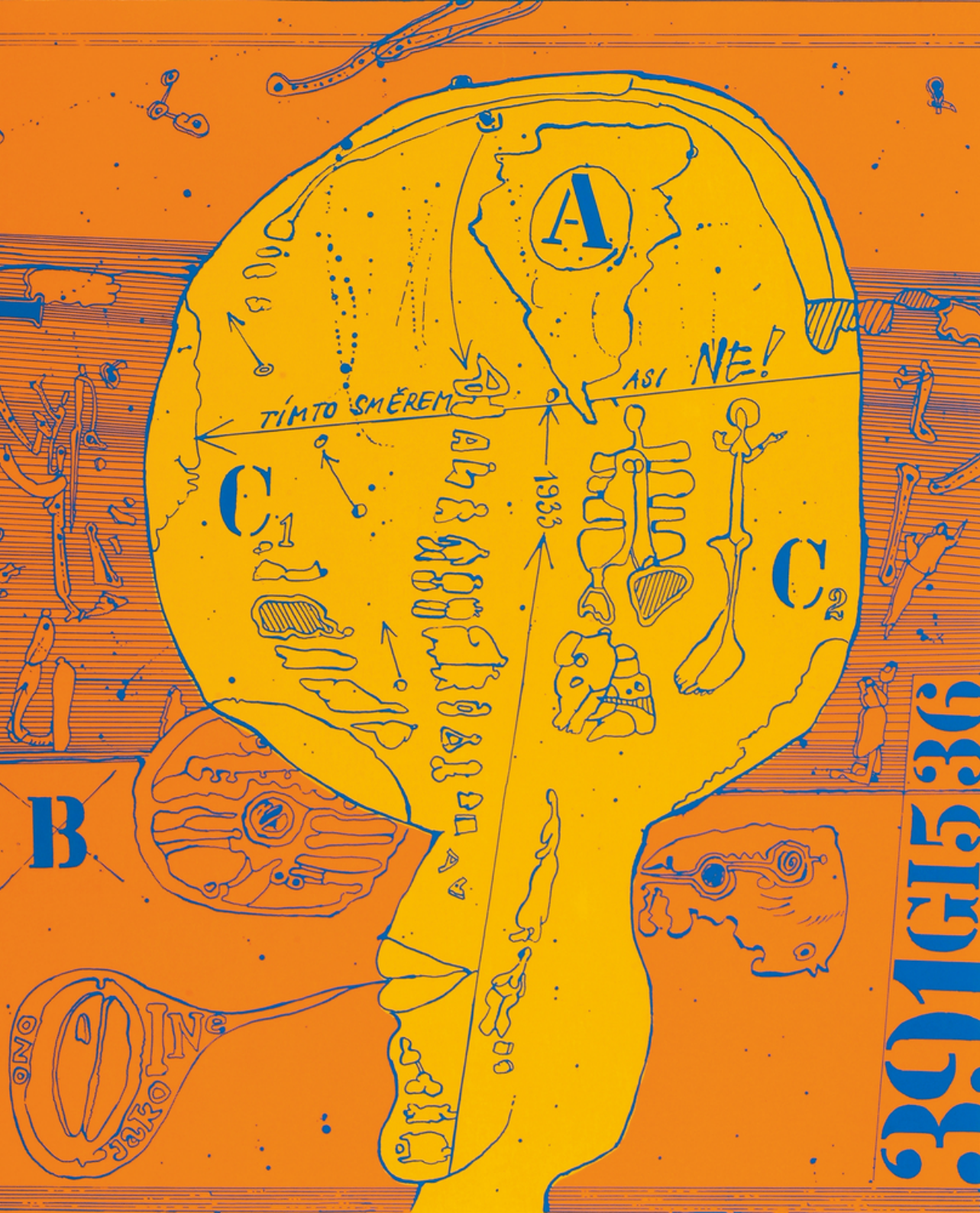

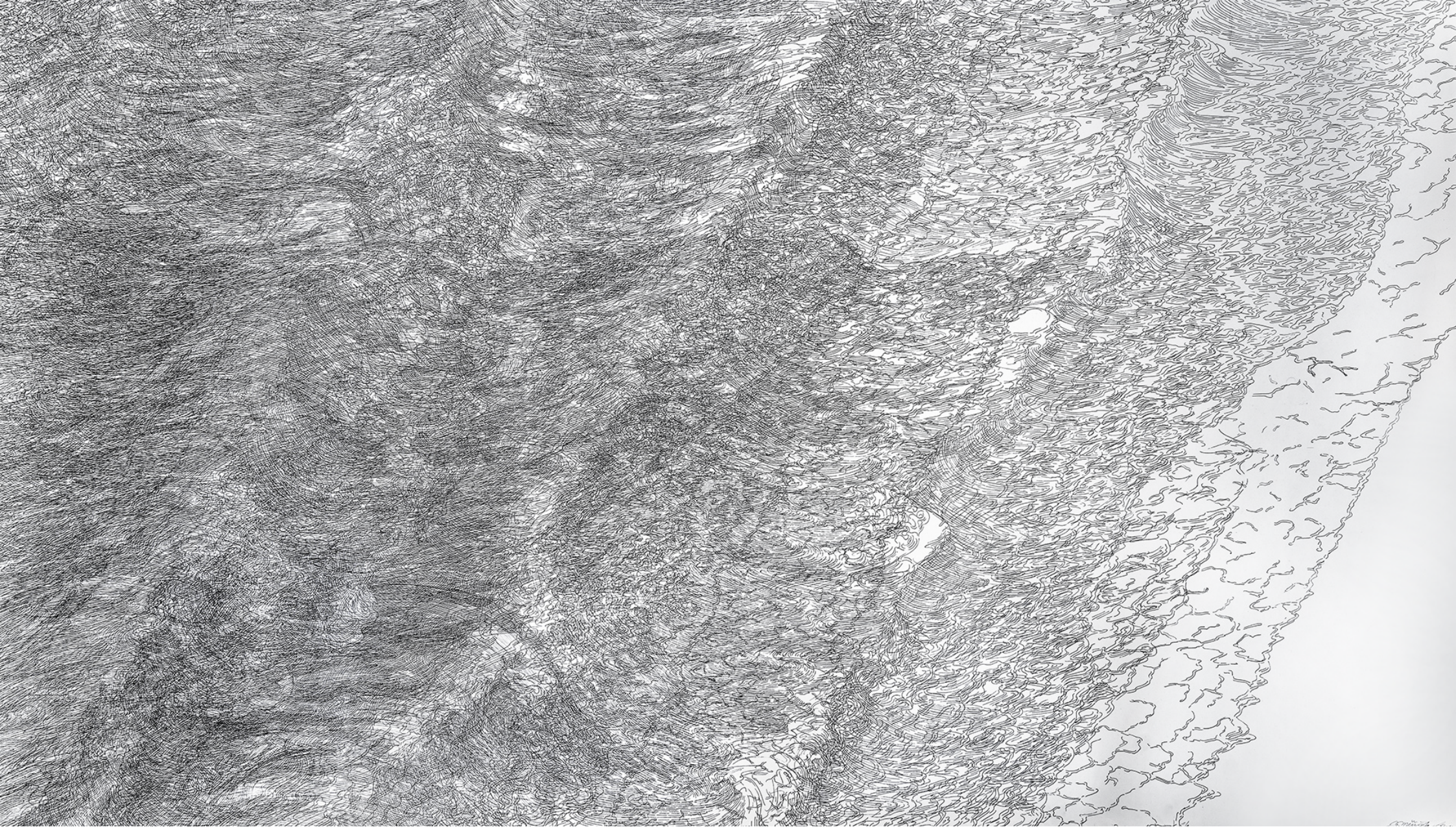
Henri De Toulouse Lautrec
litografie

SÍTOTISK

Eduard Ověčáček
serigrafie

Jan Měřička
serigrafie

